2018-
2021

BUDGETFORSLAG

til 2.-behandling

FREDERICIA
KOMMUNE

Hæfte 4

Indholdsfortegnelse

	side
Forligstekst – budgetforlig indgået den 13. september 2017	1
Resultatopgørelse	25
Politiske ændringsforslag til 1. behandlingsbudgettet	29
Anlægsprogram 2018-2021	35
Politiske ændringer 2018-2021 (1. & 2. behandling)	39

15. september 2017
Økonomi og Personale
tommy.abildgaard@fredericia.dk
tlf. 7210 7501

FREDERICIAKOMMUNE

Byrådets budgetforlig 2018

Alle byrådets partier står bag Fredericia Kommunes budget 2018. Kommunens økonomi er væsentligt forbedret i de sidste fire år takket være en række nødvendige og modige tiltag. En offensiv erhvervspolitik har tiltrukket mange nye virksomheder, og der er skabt mange nye arbejdspladser. Det betyder, at flere fredericianere er kommet i arbejde, lønindkomsterne vokset og dermed også kommunens skatteindtægter.

Udviklingen er ikke kommet af sig selv. Byrådet har omprioriteret i den kommunale økonomi. Kommunens øverste ledelse er slanket, funktioner er lagt sammen, og råderummet er brugt på at investere i udvikling og borgernær velfærd. Samtidigt er økonomistyringen optimeret, og der budgetteres ikke længere med usikre indtægter. Det betyder, at vi undgår ubehagelige overraskelser og usikkerhed i organisationen. Endvidere har kommunen været dygtig til at sælge jord – særligt til nye virksomheder – og nye borgere er flyttet til. Det har styrket likviditeten og bragt flere skatteydere til Fredericia.

Regeringen har i budget 2018 pålagt kommunerne et såkaldt moderniserings- og effektiviseringsprogram, der indebærer, at Fredericia Kommunes økonomi reduceres med knap 10 mio. kr. årligt. For at overholde regeringens program fortsættes den decentrale fornyelsesstrategi. Det er vigtigt, at strategien realiseres uden at ændre i den politisk besluttede serviceramme og i en inddragende proces mellem ledere og medarbejdere.

Vi fortsætter den høje afdragsprofil på kommunens gæld. Forligspartierne er enige om, at der gennemføres en låneomlægning, hvor hovedparten af kommunens nuværende lån omlægges til to nye langfristede lån. Afdragene udjævnes herved henover årene, og rentebetalingen bliver optimeret i forhold til det nuværende renteniveau. På lang sigt er omlægningen stort set omkostningsneutral.

BØRN OG UNGE

Flere lærere og pædagoger omkring vores børn og unge

Det største velfærdsløft skal komme vores børn og unge til gode. Vi ved, at investeringer i de mindste er den bedste samfundsmæssige investering, vi kan foretage. Et enigt byråd har i de sidste to års budgetter bakket op om markante investeringer i vores børn og unge. Vi har sammen valgt at

give området et varigt løft på 27 mio. kr., hvor størstedelen er gået til at ansætte flere lærere og pædagoger i dagtilbud og på skolerne. Den kurs fortsætter vi i dette års budget.

Flere pædagoger i dagtilbud
Forligspartierne vil fortsætte investeringen i vores daginstitutioner, så vi for tredje år i træk kan opnormere og ansætte flere nye pædagoger til vores mindste børn. 0-5 års-området har i de senere år udviklet sig positivt med øgede normeringer og efteruddannelse af vores pædagoger. En yderligere opnormering vil fortsætte den positive udvikling, der også understøttes af, at 19 daginstitutioner er i færd med at udvikle særlige profiler. Vi investerer nu yderligere 4 mio. kr. i flere pædagoger i vores dagtilbud, så Fredericia Kommune lever op til BUPL´s minimumsnormering.

Flere voksne i folkeskolen
Den største investering i 2018 skal ske i driften af vores folkeskoler, og der investeres nu yderligere 11 mio. kr. i bedre normering. Forligspartierne ønsker flere voksne pr. barn, som enten kan opnås via færre elever i klasserne eller flere lektioner, hvor undervisningen foregår med to medarbejdere i klassen.

Der lægges vægt på, at investeringen skal mærkes i indskolingen, samt give mulighed for både flere lærere og pædagoger i undervisningen. Pædagogerne i indskolingen skal være med til at bygge bro til og løfte fritidsområdet, og sikre trivslen både i skolen og fritidstilbuddene for vores børn.

Forligspartierne ønsker, at Børne- og Skoleudvalget skal have et særligt fokus på inklusion og have en løbende afrapportering om udviklingen, og i den forbindelse vurdere indsatsen for særlige grupper, herunder børn med autisme.

Arbejdet med ord- og talblindhed i skolen er en vigtig prioritet, og der er allerede mange initiativer i gang på skolerne. Vi er enige om, at alle børn med tal- og ordblindhed skal mødes af lærere, der støtter op om deres skolegang, trivsel og læring.
Forligspartierne ønsker et styrket fokus på efteruddannelse og kompetenceudvikling af vores lærer i tidlig opsporing og undervisning af børn med ord- og talblindhed og afsætter derfor 100.000 kr. til formålet.

Ungemiljøerne skal prioriteres
Sidste år investerede byrådet i bedre uddannelsesvejledning til vores unge. Forligspartierne ønsker et fortsat fokus på, at alle vores unge kommer godt videre til ungdomsuddannelserne, og at der arbejdes med deres uddannelsesparathed i uddannelsesvejledningen. I budget 2018 vil forligspartierne investere i ungemiljøerne. Vi prioriterer nu 2 mio. kr. på flere pædagoger til ungemiljøerne, og dermed flere aktiviteter for vores unge i udskolingen.

Trainee-lærer skal løfte folkeskolen
Byrådets satsning på uddannelser er begyndt at give frugt, og allerede i sommeren 2018 kan vi byde op til 40 nye trainee-lærer velkommen til Fredericia. De studerende bliver tilknyttet Fredericias skoler som trainees gennem hele deres studietid. Det giver skolerne flere muligheder for to-lærer-undervisning og mere kvalificeret vikardækning, og det vil give endnu et markant løft af skolen.

Forligspartierne afsætter således 1,3 mio. kr. i 2018 og 2,9 mio. kr. i årene frem til aflønning af de 40 nye trainee-lærer på skolerne, og forpligter sig samtidigt til at finde finansiering af nye hold til uddannelsen i de kommende år.

Forligspartierne glæder sig over, at vi sammen kan give et mærkbart og permanent velfærdsløft for vores børn og unge på 18 mio. kr. i 2018 stigende til 20 mio. kr. i årene fremover, hvoraf den største investering sker i folkeskolen. Det betyder samlet set, at vi næste år skal ansætte 35-40 nye lærere og pædagoger og 40 nye lærer-trainees til arbejdet med vores børn og unge.

Flere elever og studerende i Fredericia Kommune

Byrådet ønsker flere elever og studerende i Fredericia Kommune. Vi vil leve op til samarbejdsaftalen mellem LO Fredericia, Business Fredericia og Fredericia Kommune, og den forpligtelse, vi har som arbejdsgiver. Samtidigt understøtter satsningen om flere elever og studerende også Fredericia Kommunes muligheder for at rekruttere medarbejdere i fremtiden.

Indsatsen for flere elever og studerende i Fredericia Kommune skal bl.a. understøtte Uddannelsespolitikkens målsætning om at højne det generelle uddannelsesniveau og tiltrække uddannelser til Fredericia.

Forligspartierne vil over de næste to år øge antallet af elever og studerende i Fredericia Kommune, sådan at vi kontinuerligt har 100 praktikpladser til elever og studerende, udover hvad vi som kommune er forpligtiget til.

Vi er allerede godt i gang, og vi ønsker at sætte yderligere fart på arbejdet, samt igangsætte en særlig indsats for flere kombinationsforløb med erhvervslivet. Der skal derudover være fokus på samarbejdet med uddannelsesinstitutionerne. Derfor afsættes der, udover allerede afsatte centrale puljer, yderligere 0,5 mio. kr. i 2018 og 1,75 mio. kr. i 2019.

Bedre fysiske rammer på skoler og daginstitutioner

De seneste to budgetter har også budt på investeringer i bedre fysiske rammer på skoler, dagtilbud og ungemiljøer, hvor der er investeret 24 mio. kr. i bl.a. nye toiletter, alderssvarende legepladser, IT og teknologi til ungemiljøerne, og yderligere 20 mio. kr. til bedre indeklima.

Forligspartierne vil i budget 2018 fortsætte arbejdet med at forbedre de fysiske rammer for vores børn ved at investere 25 mio. kr. i energirenovering og indeklima. Beløbet kan optages som et klimalån, hvor afdragene kan finansieres af sparede driftsmidler. Det vil om noget styrke kommunens grønne profil og være endnu et tiltag for at forbedre vores CO2-regnskab og forbedre rammerne for børneliv og læring.

I sidste års budget investerede byrådet 5 mio. kr. i renovering af toiletter på skoler og daginstitutioner for at imødekomme et massivt ønske fra elever og forældre om bedre toiletter. Forligspartierne vil i budget 2018 sætte ekstra turbo på arbejdet og afsætter 10 mio. kr. i 2018 til at fortsætte renovering af skole og daginstitutioner. Der ønskes et særligt fokus på toiletterne.

Bedre legepladser
Byrådet har i de sidste to budgetter afsat 2 mio. kr. til bedre og mere alderssvarende legepladser og udearealer, samt 0,5 mio. kr. i bedre fysiske forhold på ungemiljøerne.
Forligspartierne afsætter nu yderligere 0,5 mio. kr. årligt til puljen til forbedring af legepladser, skolegårde og udearealer, så der i årene fremover er 1,3 mio. kr. i puljen. Det er afgørende, at Børne- og Skoleudvalget foretager de konkrete prioriteringer af nye legepladsprojekter og inddrager børnene, de unge og deres forældrene i arbejdet.

Renovering af svømmehallen på Kirstinebjergskolen, Afd. Indre Ringvej
En renoveret svømmehal vil kunne indgå helt anderledes i planlægningen af den samlede kommunale svømmehalskapacitet til glæde for alle i både skole og fritid.
Forligspartierne er enige om at afsætte 4 mio. kr. til renoveringen af svømmehallen på Kirstinebjergskolen, Afd. Indre Ringvej. Svømmehallen vil efter den gennemførte renovering fortsat leve op til lovens krav.

SÅRBARE UNGE

Unge på kanten
I Fredericia er de unge karakteriseret ved en stor mangfoldighed. Mange vælger uddannelse efter folkeskolen og kommer godt videre i job og selvforsørgelse. Nogle unge oplever af forskellige årsager et ungdomsliv på kanten. På kanten af uddannelse, på kanten af fællesskaber og for nogle også på kanten af misbrug, kriminalitet og dermed et voksenliv med udfordringer.

Forligspartierne er enige om at intensivere indsatser, der fremmer unges trivsel og fællesskaber, så de unge kommer godt ind i voksenlivet. Flere unge skal væk fra kanten og ind i fællesskabet. Mange flere skal i uddannelse, beskæftigelse og væk fra en rusmiddelskultur, der hurtigt kan betyde frafald fra uddannelse, netværk, sociale kontakter og økonomiske problemer. Forligspartierne er enige om, at der skal skabes en klar linje og prioritering af, hvordan ungeområdet kan styrkes. En afklaring af allerede igangværende indsatser skal danne grundlag for en samlet ungeindsats, der rummer en klar målsætning om flere i uddannelse, beskæftigelse og sunde fællesskaber.

Head Space
Ensomhed og mistrivsel er en stigende udfordring. For mange unge er dette årsagen til frafald fra uddannelse, et ungdomsliv i isolation og for nogle årsagen til, at unge ender i miljøer, der hindrer en positiv livsudvikling. Forligspartierne ønsker at styrke miljøer, hvor unge kan komme ind og få støtte. Forligspartierne er enige om i samarbejde med Det Sociale Netværk i Danmark, at der skal oprettes et Head Space-center i Fredericia. Head Space er et anonymt og gratis rådgivningstilbud til børn og unge i alderen 12 – 25 år. Head Space arbejder ud fra præmissen, at ingen problemer er for store eller for små, og alt foregår på de unges præmisser. I Head Space er der ingen ventetid, og børn og unge kan ringe, sende en mail, chatte eller komme forbi og få en samtale. Centeret drives af en centerleder og frivillige unge mennesker. Centeret etableres og danner tæt samspil med kommunens indsatser, støttemuligheder samt psykiatrien i Region Syddanmark. Formålet er forebyggelse, tidlig indsats og tæt koordinering for de børn og unge, hvor dette er nødvendigt. Der afsættes 1 mio. kr. til etablering af et Head Space-center i Fredericia.

4

Sociale fællesskaber for udsatte unge
At fremme muligheden for, at også unge med livsudfordringer, udviklingshæmning eller psykisk sygdom kan indgå i sociale netværk og frivillige sammenhænge, er en vigtigt prioritet for byrådet. Særligt unge i kommunens opgangsfællesskaber, på Kompetencekollegiet og Nova har som andre unge behov for aktiviteter i hverdagen og for at indgå i sociale fællesskaber, der modvirker ensomhed. Erfaringer fra eksempelvis projektet Grow Your Life viser med al tydelighed den store værdi, der kan opstå, når frivillige foreninger, aftenskolerne og kommunen går sammen om fælles løsninger. Derfor afsættes der i budgettet 0,5 mio. kr. til et fortsat tilbud til disse unge mennesker, hvor sociale relationer og øget tilknytning til det øvrige samfund er i centrum.

Etablering af akut tilbud
Forligspartierne ønsker at sikre akut hjælp til borgere, der oplever mistrivsel og psykisk sygdom. Der er de seneste år sket en stigning i antallet af mennesker, der søger hjælp i blandt andet socialpsykiatrien. Årsagerne er mange, men omfatter blandt andet borgere, der oplever angst, magtesløshed eller har det psykisk svært på grund af eksempelvis en fyring, en skilsmisse eller et dødsfald. Også borgere, der kæmper med en psykiatrisk diagnose, står ofte og mangler en person at tale med for at klare hverdagen selv. Flere af disse mennesker lever på mange måder et almindeligt liv, men har brug for et sikkerhedsnet, når problemerne bliver for store. Byrådet ønsker at skabe de bedste muligheder for, at også borgere med behov for social støtte kan leve et liv uafhængigt af kommunen, og søge støtten, når behovet opstår. Derfor afsættes der 0,7 mio. kr. til etablering af et akuttilbud, som 24 timer i døgnet har mulighed for at yde støtte, rådgivning samt akutovernatning.

MISBRUGSINDSATS

Fremtidens misbrugsindsatser i Fredericia

Forebyggelse
I Fredericia har vi gennem mange år prioriteret udviklingen af behandlingstilbud på kommunens misbrugsområde. Vi har skabt resultater og metoder, der har hjulpet mennesker ud af deres misbrug. Vores indsatser har i høj grad været fokuseret på de borgere, hvor skaden er sket. Men misbrugsområdet er under forandring. Stofferne er hårdere, og især unge i misbrug er langt mere udsatte for afhængighed. Forligspartierne er derfor enige om at styrke Fredericia Kommunes forebyggende indsatser, så færre – især unge – kommer i varigt misbrug. Der ønskes en systematisk forebyggelsesindsats, som betyder, at færre får behov for behandlingsindsatsen i fremtiden. Det betyder, at der skal etableres et tæt samarbejde mellem folkeskoleområdet, byens uddannelsesinstitutioner, opsøgende indsatser og politiet. Foreningslivet og et tæt samarbejde med ungemiljøerne i Fredericia er ligeledes væsentlige aktører i at sætte tidligt ind, bryde dårlige mønstre og sikre opfølgende tiltag for unge, der er i risiko for at ende i misbrug.

Behandling
Kendetegnet for mennesker med misbrug er, at misbruget ofte er et symptom på en lang række andre livsudfordringer. En fortsat udvikling af misbrugsbehandlingen skal derfor tænkes mere

tværgående i fremtiden. Forligspartierne er enige om at iværksætte en evaluering af kommunens nuværende misbrugsindsats med fokus på effekter, brug af evidensbaserede metoder og ressourceforbrug. Dette skal være afsæt for fremtidens misbrugsbehandling i Fredericia, hvor vi skaber en helhedsorienteret indsats på tværs af civilsamfund, familie, beskæftigelse, samt uddannelses- og socialområdet. Der skal fokus på alle dele af Fredericias misbrugsindsatser herunder medicinudlevering, ambulante – samt døgntilbud, så vi også sikrer de rette tilbud til de rette borgere i fremtiden.

Forligspartierne er enige om, at der sættes fokus på, hvordan kommunens tilbud i endnu højere grad inddrager familien, så de dels oplever støtte og opbakning og dels bliver klædt på til at hjælpe deres kære ud af misbruget. Forligspartierne ønsker afdækket, om der er behov for at etablere nye boformer, hvor såvel unge som ældre borgere med misbrug og udsathed kan trives og bo. Der reserveres en pulje på 1 mio. kr. til at investere i misbrugsområdet, når den nye model for misbrugsindsatsen er godkendt, hvoraf 0,5 mio. kr. finansieres inden for det nuværende sociale område.

CENTER FOR LÆNGEREVARENDE BOTILBUD

Længerevarende botilbud - flere personaleressourcer

Der skal gives et løft til de borgere i Fredericia, som lever livet med et alvorligt handicap. Såvel fysisk som mentalt. Der sikres i budgettet et særligt løft til beboerne på Center for Længerevarende Botilbud. Der afsættes yderligere 2 mio. kr. til et permanent løft for beboere på Kobbelgården og Ullerupdalvej. Der skal opnormeres, så der i højere grad kan tilgodeses behov hos den enkelte beboer, og styrke samarbejdet med familier og pårørende. Forligspartierne ønsker, at midlerne særligt anvendes til at sikre fast faguddannet personale og færre vikarer omkring beboerne, med fokus på kontinuitet og nedbringelse af behov for magtanvendelser, samt fastholdelse af den positive udvikling i sygefravær blandt de ansatte.

Hjemliggørelse af fællesarealer

Kobbelgården er et hjem for 51 beboere. Forligspartierne er enige om, at livet på Kobbelgården skal leves i rammer, der afspejler hjemlighed, nærvær og tryghed. Der er gennem det sidste år investeret i bedre fysiske rammer på Kobbelgården. Der er etableret køkken, så der i dag dufter af frisklavet mad, ligesom en aktivitetsmedarbejder sørger for at inddrage beboerne og deres familier i aktiviteter og gode oplevelser.

Der afsættes i budgettet midler til, at næste skridt kan tages, så særligt fællesområderne også hjemliggøres. De store åbne rum skal gentænkes, så lyd, lys og stemning tilpasses beboernes behov og ønsker. Det skal være tiltag, der nedbringer støj, og hvor indretningen understøtter fornemmelsen af hjemlighed, nærvær og tryghed. Til dette afsættes i budgettet 0,5 mio. kr.

Ferie og gode oplevelser i hverdagen

Forligspartierne er enige om at sætte fokus på beboernes mulighed for at komme på ferie og få gode oplevelser. Der skal være muligheder for at tilpasse dagligdagsaktiviteter og skabe gode oplevelser med udgangspunkt i borgernes behov. Forligspartierne ønsker, at der arbejdes for at skabe øgede

muligheder for ferie for beboerne, herunder at muligheden for ferie med pædagogisk ledsagelse, anvendes fleksibelt og i tæt dialog med borger og familie.

ARBEJDSMARKED

En styrket arbejdsmarkedsindsats med fokus på job og det gode liv
Fredericia oplever en høj vækst i disse år. Det er afgørende, at væksten udnyttes til at få så mange fredericianere i job eller uddannelse som overhovedet muligt. Det er til gavn for den enkelte, virksomhederne og kommunen. Det er også afgørende, at der er perspektiv og værdige tilbud til de borgere, som på grund af sygdom og handicap er meget langt fra arbejdsmarkedet.

Der investeres 5 mio. kr. i nedenstående indsatser samtidig med, at der tilføres 3 mio. kr. fra satspuljemidlerne. Arbejdsmarkeds- og Integrationsudvalget udmønter de 8 mio. kr. LO, Business Fredericia, Beskæftigelsesforum og borgervejlederne tages med på råd i forhold til dette.

Bedre service og godt et arbejdsmiljø
Borgernes oplevelse af samarbejdet med Jobcenteret er afgørende for et godt forløb, og det kræver også, at medarbejderne sikres et godt arbejdsmiljø og gode arbejdsvilkår. Forligspartierne ønsker klare servicemål for kvittering på henvendelser til Jobcenteret. Eksempelvis skal standardbreve forbedres, der skal kvitteres samme dag for henvendelser og ønskes personlig kontakt, skal der svares inden to dage. Der skal afsættes resurser til uddannelse med fokus på den gode borgerdialog og konfliktløsning. Efter hver personlig samtale på Jobcenteret tilbydes ledige og virksomheder at svare på spørgsmål om oplevet tilfredshed, og en mulighed for at blive kontaktet. Udvalget følger løbende op på overholdelsen af servicemålene. Udarbejdelsen af den endelige servicepakke sker i samarbejde med medarbejderne og borgervejlederne og godkendes i Arbejdsmarkeds- og Integrationsudvalget.

Hurtigere afklaring til indsats og ydelse
Det er afgørende, at ventetiderne for borgere med langvarig ledighed og sygdom reduceres, så der hurtigst muligt kan igangsættes individuelt tilpassede initiativer, og borgerens fremtidige forsørgelsesgrundlag afklares.

Ventetid og uklarhed er i sig selv skadelig. De positive erfaringer fra Din Indgang skal i fokus, så borgeren bliver mødt med en anerkendende og rehabiliterende tilgang og tværgående indsatser.
Det tilsigtes, at borgeren møder den samme sagsbehandler i forløbet, og at eksempelvis PSTD-ramte og andre med sammensatte problemstillinger får tilbudt en koordinerende sagsbehandler. Der foretages en særskilt vurdering på organiseringen i det rehabiliterende team, og den nuværende ventetid reduceres ved at øge kapaciteten til at forberede sager til det rehabiliterende team, samt afholde ekstra møder i teamet. Der sættes også resurser af til at optimere det tværgående samarbejde i organisationen, så der sker en hurtigere afklaring af fysiske og psykiske lidelser og udarbejdelse af funktionsbeskrivelser.

7

Nye socialøkonomiske aktiviteter
I de senere år har der været et stærk fokus på at udvikle samarbejdet med virksomhederne – også om de borgere, der er længst væk fra arbejdsmarkedet. Nogle borgere har imidlertid brug for en alternativ træningsbane eller, at afklaringen af deres situation sker i helt rolige og trygge miljøer. Forligspartierne ønsker at facilitere og udvikle socialøkonomiske aktiviteter. Udover træning og afklaring, er målet at skabe en meningsfuld hverdag for nogle af de mest udsatte ledige, der skal opleve, at deres indsats og bidrag har betydning og værdsættes. Udover ledige borgere i resurseforløb og på kontanthjælp ansættes fleksjobbere i faste stillinger, eller som et skridt på vejen mod andre jobs.

Ved etablering af Fredericia Sundhedshus samles en lang række sundhedsaktører under samme tag. Fredericia Sundhedshus bliver en af kommunens store arbejdspladser. Huset giver en unik mulighed for at skabe øget integration mellem mennesker længst væk fra arbejdsmarkedet og de sociale indsatser, som støtter mennesker i at komme sig efter sygdom, livskriser mv. Profilen for Fredericia Sundhedshus er, at huset er for alle, hvor mennesker længst væk fra arbejdsmarkedet kan blive en del af en rummelig arbejdsplads. Husets drift vil betyde jobs inden for grønne områder, service, reception, cafe og borger-til-borgerrådgivning, hvor det at have erfaringer med sygdom kan bruges til at hjælpe andre videre i liv, uddannelse og job. Virksomhedskonstruktionen etableres i tæt samarbejde mellem arbejdsmarkedsområdet og voksenservice.

Ligeledes ønsker byrådet at kigge på muligheden for at etablere værkstedsfaciliteter. Formålet er at skabe tilbud, vilkår og mulighed for borgere med nedsat arbejdsevne. I et sådant fællesskab skal borgeren støttes i et tæt samarbejde med andre borgere, en værkstedsansvarlig samt jobkonsulenten. Således skabes der rum til, at borgeren kan opnå selvværd og kompetencer til at blive klar til uddannelse eller mere ordinært arbejde.

Kommunen fortsætter dialogen med flere fonde, der investerer i socialøkonomi, og det forventes at bringe investeringer til nye projekter i Fredericia med sig. Forligspartierne er enige om, at de socialøkonomiske aktiviteter ikke må være konkurrenceforvridende.

Kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne
Virksomhederne ansætter mange nye medarbejdere, og efterspørgslen er på nogle områder større end udbuddet af kvalificeret arbejdskraft. Vi skal investere i, at de jobklare ledige i Fredericia så vidt muligt står forrest i køen til de mange jobs. Det kræver efteruddannelse og opkvalificering. Det er vigtigt, at den nuværende indsats og samarbejde mellem LO og Business Fredericia omkring rekrutteringsbehov og kompetenceudvikling fastholdes og udvikles. Kommunens langtidsledige skal screenes og gives en realkompetencevurdering og et match til konkrete job, efteruddannelse eller opkvalificering. Det er vigtigt at synliggøre de mange jobåbninger, der skabes med samarbejdsaftalen med LO, Business Fredericia og Fredericia Kommune og i de mange virksomhedshenvendelser, der kommer til jobcenteret. For de, der efter endt sygdom eller langvarig kontanthjælp skal ud på arbejdsmarkedet, benyttes også revalidering som et redskab enten i form af praktik eller en kortere uddannelse/kursusforløb.

I samarbejde med Fredericia Beskæftigelsesforum evalueres og forbedres Fredericia Kommunes virksomhedsservice. I dette indgår en vurdering af samtlige lediges kvalifikationer og faglige

baggrund i forhold til efterspørgslen i erhvervslivet, så der kan igangsættes en matchende opkvalificerings- og efteruddannelsesindsats. De meget gode erfaringer fra projektet Klar til Job i Transport og Logistik udvides til industri og produktionsområdet.

Veterankoordinator
Flere udsendte får psykiske problemer og traumer som følge af oplevelser, de har haft under udsendelsen. Forligskredsen foreslår, at der udpeges en veterankoordinator med udgangspunkt i jobcenteret. Denne skal give veteraner og deres pårørende én indgang til kommunen. Veterankoordinatoren skal skabe kontakt til de rette personer, og have et overblik over relevante tilbud. Veterankoordinatoren vejleder og koordinerer, men sagsbehandler ikke. Derudover kan pårørende, interne og eksterne fagpersoner, arbejdspladsen m.fl. få hjælp og støtte hos veterankoordinatoren. Det er vigtigt, at veteraner og deres pårørende inddrages i udvælgelsen af den nye veterankoordinator.

ÆLDRE

En godt og trygt ældreliv
Vi skal tilbyde de bedste rammer til vores ældre medborgere – fysisk så vel som socialt. Livet skal leves – og være værd at leve. Fredericia Kommune er foregangskommune, når det gælder rehabilitering, og vi har en høj kvalitet i hjemmeplejen og på vores plejecentre.

I årene fremover vil vi som samfund opleve, at andelen af ældre medborgere vil stige. Forligspartierne er enige om, at vi fortsat skal udvikle Fredericia Kommunes ældrepleje og investere i løsninger, der gør vores tilbud langtidsholdbare. Vi skal holde fast i de gode indsatser og iværksætte nye tiltag, som skal medvirke til, at endnu flere oplever et godt og trygt ældreliv.

Flere plejeboliger
I sidste års budget besluttede byrådet at iværksætte et analysearbejde af det fremtidige behov for plejeboliger. Analyserne viser, at der på kort sigt (2018 – 2021) er behov for etablering af 10 ekstra plejeboliger i kommunen. På længere sigt (2022 – 2025) vil antallet af ældre jf. kommunens demografimodeller stige yderligere. Samtidig forventes det, at en stor del af kommunens ældre borgere forbliver selvhjulpne, og at der efterspørges løsninger til fleksibel og individuel pleje, praktisk hjælp og nye boformer. Forligspartierne er enige om, at der i 2018 etableres 10 nye plejeboliger i tilknytning til et af kommunens eksisterende plejecentre. Der afsættes 4,8 mio. kr. til finansiering af byggeriet af de 10 nye plejeboliger, samt 4,5 mio. kr. årligt til nye medarbejdere.

Fokus på plejeboliger til mennesker med demens og socialt udsatte
Forligspartierne er enige om, at der ved etablering af de 10 nye plejehjemspladser tages hensyn til, at det samlede antal plejeboliger i Fredericia imødekommer særligt til to grupper: mennesker med demens, herunder yngre borgere med demens, samt udsatte borgere med psykiatri og misbrugsproblemer.

Fremtidens pleje – og boformer
Forligspartierne er enige om, at der ligeledes skal arbejdes videre med, hvordan vi imødekommer borgernes ønsker på længere sigt. Fremtidens plejeindsatser og boformer skal indrettes, så der fortsat tages hensyn til den demografiske udvikling, individuelle hensyn og en øget fleksibel indretning af såvel boformer og tilrettelæggelse af plejeindsatser.

Sammen om det gode måltid på plejecentrene
Måltidet er vigtigt for os alle. Ikke bare maden der serveres, men også stemningen, duften og rammerne omkring måltidet er med til at fremme lysten til at spise. Måltidet er rammen for fællesskaber og den gode snak – men det er afgørende, at der er gode rammer for det gode måltid. Særligt på plejecentrene, hvor beboerne har mange forskellige behov også omkring måltidet.

Med værdighedspolitikken blev kost og ernæring for Fredericias ældre medborgere for alvor sat på dagsordenen. Der er blevet ansat personale, investeret i opgradering af køkkener på plejecentrene, og der uddannes måltidsværter, som med små tiltag i hverdagen kan skabe den gode stemning og motivere beboerne til at spise.

Forligspartierne ønsker fortsat, at der er frie rammer på plejecentrene, så måltidet på plejecentrene er en god oplevelse for beboerne. Det er vigtigt, at der er plads til, at pårørende spontant kan spise med, og at personalet kan smage på en kartoffel eller en sildemad, hvis det er det, der skal til for at skabe ro og hygge omkring bordet. Det er vigtigt, at rammerne er frie på det enkelte plejecenter, og at beboer- og pårørenderåd, personale og beboere sammen finder ud af, hvad det gode måltid er netop hos dem. Men der skal være mulighed for at invitere pårørende til at spise med – eller at personalet deltager i måltidet. Der skal ikke produceres ekstra mad til formålet, men skabe samarbejde om måltidet, der samtidig medvirker til at mindske madspil på plejecentrene.

Plejecentrene i Fredericia

Særlige behov skal tilgodeses
En række tiltag er gennem de senere år iværksat på plejeområdet i Fredericia. Særligt er der prioriteret midler til at imødekomme den stigende andel af borgere, der rammes af demens. Det er sket i form af flere personaleressourcer og kompetenceudvikling til vores personale.
Plejecentrene er opgraderet med ressourcer til mad og måltidsområdet, og der er investeret i teknologi, indretning og aktiviteter, der gør livet værd at leve – også når man er flyttet på plejehjem. Beboerne på kommunens plejecentre lever længere – og flere beboere har i perioder særlige behov for ekstra støtte. Det kan eksempelvis være i forbindelse med kombination af fysisk og psykisk sygdom, eller at komme sig efter indlæggelse på hospitalet, som kan være en stor omvæltning for svækkede borgere. En del borgere har mulighed for at flytte på plejecenter sammen med en rask ægtefælle. Over tid opleves det, at den raske ægtefælle også kan få behov for pleje og omsorg. Når beboere i perioder har behov for en ekstra indsats fra plejepersonalet, skal der være ressourcer til at yde dette. Det skal kunne ske uden, at andre beboere og deres pårørende oplever, at der så er mindre tid, omsorg og pleje til dem.

10

I første omgang skal det sikres, at der er midler til rådighed til at skabe luft i de perioder, hvor borgere har brug for ekstra hjælp, samt til de boliger, hvor der er ægtepar med dobbelt behov for pleje og omsorg. Plejecentrene skal kunne iværksætte den ekstra støtte fleksibelt og dynamisk.

Der afsættes i alt 1,5 mio. kr. som sikringspulje til at tilgodese perioder med ekstra opgavepres og plejebehov. Dette beløb lægges oveni den nuværende pulje på 1,7 mio. kr.

Fremtidens plejecentre og boformer
Forligspartierne ønsker, at der foretages en grundig analyse af beboersammensætning, fremtidens ældre og deres behov og ønsker for fleksibel hjælp og boform. Dette skal ses i sammenhæng med en analyse af, hvordan økonomien på kommunens plejecentre i højere grad kan tilgodese, at beboernes behov ændres over tid. I fremtiden skal vi også være gearet til, at flere udsatte borgere, borgere med misbrug og psykiatri vil få brug for en plejebolig i Fredericia. Fremtidens økonomimodeller skal kunne tage højde for, at nogle ikke skal løbe stærkere end andre i perioder med ekstra pres. Vi ønsker et særligt fokus på at tilgodese dette behov i aftentimer og weekender. Der iværksættes et arbejde med at skabe en ny økonomimodel for kommunens plejecentre.

Fokus på transport til vores ældre og udsatte borgere
Rigtigt mange borgere transporterer sig via bil, offentlig transport, på gåben eller på cykel. Det er blevet lettere ved investeringer i infrastruktur og cykelstier. Men for nogle borgere kan det af forskellige årsager være vanskeligt at komme helt så meget ud, som de ønsker. Det kan være ældre som yngre mennesker med en demenssygdom, ældre med gangbesvær, blinde og svagtseende - eller mennesker, hvor ensomhed og isolation betyder, at det kan være rart at have nogen af følges med.

Forligspartierne er enige om at iværksætte en analyse, der skal fremkomme med løsningsforslag til, hvordan det kan blive lettere for kommunens borgere at benytte kommunens sundheds – og forebyggelsestilbud, foreningslivets aktiviteter og de mange tilbud på senioområdets aktivitetscentre. Forligspartierne ønsker, at der særligt tages hensyn til yngre mennesker med demens, der ønsker at opretholde fritids- og arbejdsliv længst muligt, men som kan have udfordringer med transport. Der afsættes engangsmidler på 400.000 kr. til dette formål.

Forligspartierne ønsker ligeledes, at der skabes løsninger i samarbejde med civilsamfundet for udsatte borgere, der er i kontakt med sundhedsvæsenet, og som har behov for støtte ved hospitalsundersøgelser og lægebesøg. Der afsættes 100.000 kr. permanent til dette formål.

SUNDHED, ÆLDRE OG UDSATTE

Et sundheds- og ældreområde i forandring
I disse år er sundheds- og ældreområdet under kraftig forandring. Med etablering af de store supersygehuse, krav om kortere indlæggelsestider, ændres de borger- og patientforløb, vi kender fra tidligere. Borgere udskrives langt tidligere end førhen, og det stiller krav til, at vi som kommune følger med udviklingen og investerer i tidssvarende og langtidsholdbare tilbud.

11

Forligspartierne er enige om, at de ændrede borgerforløb stiller særlige krav til fleksibilitet og nytænkning på følgende områder: modernisering af kommunens aflastnings- og rehabiliteringspladser, en værdig død for borgere i Fredericia, modernisering af Fredericia Kommunes hjælpemiddelområde, støtte til pårørende og efterladte, samt en fortsat investering i sammenhængende borgerforløb med udgangspunkt i sundhedshuset.

Hurtigere afklaring
I takt med, at flere borgere kommer sig efter sygdom og har ønske om at klare sig i eget hjem, opleves et behov for udvikling af kommunens hjælpemiddelområde. I foråret 2018 flytter kommunens hjælpemiddel- og kommunikationscenter ind på sundhedshuset. Det giver muligheden for at styrke området og skabe tæt samarbejde mellem hjælpemiddelområdet og de øvrige aktører på sundhedshuset. Det gælder Genoptræningscenteret, Social- og Sundhedsskolen og de forebyggende tilbud på sundhedshuset. Ligeledes giver det mulighed for at udvide en række eksisterende tiltag, for at borgerne oplever så kort sagsbehandling på ønske om hjælpemidler som muligt.

Teknologien vinder indpas flere og flere steder, hvilket giver borgerne flere muligheder for at klare hverdagens gøremål ved egen hjælp. Fremtidens ældre ønsker øget fleksibilitet og frihed i eget liv. Der er brug for at arbejde mere målrettet med brug af velfærdsteknologi, samt sikre en øget rådgivning til borgere, som har brug for vejledning i hjælpemidler, brug af velfærdsteknologi mv., så de kan komme videre i livet med den rette støtte.

Forligspartierne vil investere i vores hjælpemiddelområde, så det fortsat udvikles i takt med borgernes behov. Med flytningen til sundhedshuset vil hjælpemiddelscenterets ”straksafklaring”, hvor borgerens behov afklares uden ventetid, kunne udvides. Kort ventetid er godt for både borgere, familie og kommunen. Forligspartierne vil styrke hjælpemiddelområdet med 1 mio. kr. til hurtigere sagsbehandling, udvidelse af straksafklaring og rådgivning samt øget anvendelsen af velfærdsteknologi.

Etablering af sygeplejeklinik
Udviklingen på sundheds- og ældreområdet har allerede haft stor betydning for kommunens opgaveløsning. Langt flere borgere end tidligere har brug for hjælp fra kommunens sygeplejersker. Med etablering af kommunens akutteam har Fredericia Kommune vist, at vi med rettidig omhu følger med behov og udvikling.

Forligspartierne ønsker, at Fredericia fortsat kan være helt i front med at skabe nye løsninger på pleje- og omsorgsområdet. Vores personale vil i fremtiden skulle løse mange og nye opgaver. Fremtidens ældre vil i stigende grad stille krav til fleksibilitet og tværgående samarbejde mellem forskellige sundhedsaktører.

Med Fredericia Sundhedshus har vi allerede taget et stort skridt i den rigtige retning. Mange aktører samles under ét tag, og vi får en fantastisk ramme for sundheden i kommunen. For fortsat at kunne sikre et sundheds- og ældreområde på forkant, ønsker forligspartierne, at der i 2018 etableres en sygeplejeklinik på sundhedshuset. Klinikken vil skulle varetage opgaver, der i dag løses i den kommunale hjemmesygepleje, og arbejde tæt sammen med relevante parter fra Sygehus Lillebælt,

12

almen praksis, apotek, genoptrænings- og hjælpemiddelområdet. Med etablering af sygeplejeklinikken skal tilstræbes det, at borgerne oplever en tæt koordinering, trygge rammer, samt øget fleksibilitet, når der er brug for hjælp fra kommunens personale. Endvidere øges kvaliteten i tilbuddet, da klinikken giver mulighed for udvikling af tværfaglige tilbud.

Sygeplejeklinikken skal i fremtiden være første valg, når borgere skal have skiftet sårforbinding, fulgt op på behandling igangsat hos egen læge, have doseret medbragt medicin og en lang række andre opgaver. Borgere, der ikke kan benytte klinikken pga. sygdom, vil fortsat få besøg af en sygeplejerske i eget hjem. Etablering af klinikken vil ske inden for den eksisterende ramme for Pleje og Omsorg. Der afsættes 100.000 kr. fra puljen til sundhedshuset til etablering af klinikken og information til borgerne omkring omlægning af indsatserne.

Modernisering af Hannerup Pleje og Rehabilitering
Med Længst Muligt i Eget Liv var Fredericia først med det, der efterfølgende blev et nationalt paradigmeskifte på ældreområdet. Ved at arbejde med rehabilitering, borgernes ressourcer, håb og drømme er vi gået fra en kompenserende tilgang til en aktiv, deltagende og ikke mindst værdig tilgang til den måde, vi leverer træning, pleje og omsorg til borgerne.

Den største indsats udføres sammen med borgeren i hjemmet. Men i takt med hurtigere udskrivelser og kortere patientforløb på hospitalet, er der behov for, at vi foretager en fremtidssikring af vores døgnpladser til aflastning og rehabilitering. Genoptræningscentret flytter på sundhedshuset i 2018 og i den forbindelse, er forligspartierne enige om at afsætte ressourcer til bedre og mere moderne rammer på Hannerup Pleje og Rehabilitering. Der afsættes 4 mio.kr. til at omdanne to-persons stuer til moderne én-mands-stuer. Der etableres træningsfaciliteter, der imødekommer såvel den fysiske træning, som hverdagsfunktioner med madlavning og udeliv, samt indretning af fællesarealer, hvor beboerne også kan styrke deres rehabilitering gennem det sociale fællesskab, som er af afgørende betydning for at komme sig.

En værdig død
I den sidste tid er ro, nærvær og tæt samarbejde mellem plejepersonale, egen læge, den døende og familien afgørende for en værdig død. Nogle borgere ønsker at afslutte livet i eget hjem og nogle på hospice. For rigtigt mange kan dette heldigvis lade sig gøre. For nogle er der brug for at tilbringe den sidste tid i rammer, som tilgodeser den døendes behov, og som er indrettet, så familien kan være tæt på.

I forbindelse med renoveringen af Hannerup Aflastning- og Rehabilitering er der mulighed for at indrette to rum, hvor døende og deres familier kan tilbringe den sidste tid sammen. Rummene indrettes familievenligt. Børn, ægtefælle eller anden familie skal kunne tilbringe tid og overnatte tæt på deres familiemedlem. Indretningen sker på en måde, så respekt for privatliv, ro og familiens behov tilgodeses. De to rum anvendes fleksibelt og som en del af de samlede pladser til aflastning og rehabilitering i Fredericia Kommune. Rummene kan anvendes af borgere, der ellers havde ønsket at afslutte livet i eget hjem med støtte fra kommunen, og kan derfor ikke sammenlignes med regionale hospicetilbud.

13

Der etableres samarbejde med frivillige foreninger, der kan bistå med nærvær for borgere med spinkelt eller intet netværk, ligesom tæt samarbejde med præster, egen læge, fagligt personale mv. bliver en del af indsatserne. Der afsættes midler til etablering af samarbejde med frivillige foreninger omkring en indsats for døende. I alt afsættes 0,5 mio. kr.

Støtte til børn, pårørende og efterladte
Ensomhed og isolation er en stigende udfordring i Danmark. Blandt børn, nærtstående og ægtefæller til alvorligt syge samt efterladte efter dødsfald er risikoen for isolation, depression og nedslidning en udfordring, som skal tages meget alvorligt. Vi ved i dag, at pårørende til alvorligt syge mennesker ofte selv er i risiko for at blive syge.

Samtidig ved vi, at mennesker, der mister en ægtefælle eller et nærtstående familiemedlem kan have vanskeligt ved at få livsgnisten tilbage. For mange efterladte rammes af depression og isolerer sig i hjemmet. Pårørende til mennesker med demens er en gruppe, der har brug for særlig støtte.

For voksne og ældre, der oplever sorg, kriser og tab i forbindelse med alvorlig sygdom og dødsfald afsættes midler til at iværksætte støttetilbud og kurser, der gør det lettere at tackle situationen. Forligspartierne ønsker, at dette sker i tæt samarbejde med kommunens hjemmepleje, socialområde, forebyggelsesmedarbejdere og civilsamfundet. Ved en fælles indsats kan vi støtte pårørende med aflastning, samtalegrupper og give flere muligheden for at tale med ligestillede.

Børn af alvorligt syge forældre, eller med sygdom blandt søskende, er en vigtig prioritet, da stress, angst og depression kan forebygges gennem de rette støttetilbud. Forligspartierne er enige om, at børn af forældre med demens kan inkluderes i de tilbud, kommunen i dag har for børn i sorg og krise.

Forligspartierne afsætter i budgettet 0,5 mio. kr. til etablering af støttetilbud til pårørende til alvorligt syge og deres ægtefæller. Midlerne udmøntes i samarbejde mellem kommunens personale og civilsamfundsorganisationer.

Forebyggelse af indlæggelser for ældre og udsatte

Ældre
Der er gennem de sidste to år blevet arbejdet målrettet med kompetenceudvikling af personalet på ældreområdet med fokus på at forebygge indlægger blandt ældre borgere i Fredericia. Resultaterne viser, at det både er godt for borgerne og kommunens økonomi, at der investeres i dette område. Forligspartierne er enige om, at der fortsat skal investeres i at undgå, at ældre medborgere kommer på sygehuset, hvis det kan undgås. Indsatser for at forebygge lungebetændelser, fald og infektioner er områder, hvor indlæggelser i flere tilfælde kan forebygges. Der sættes særligt fokus på ældres tandsundhed, synkeproblematikker, infektioner og hygiejne.

Udsatte
De forebyggende indsatser skal i de kommende år udvides til også at vedrøre udsatte borgere og hjemløse, hvis sundhedstilstand er dårlig.

14

Der ansættes en gadeplans-sygeplejerske til at varetage opsøgende sundhedsarbejde for udsatte og hjemløse.

Der afsættes 1,5 mio. kr. til at forebygge forværring af sundhedstilstanden blandt ældre og udsatte med henblik på at undgå hospitalsindlæggelser. 1 mio.kr ud af det samlede beløb afsættes via opsparede midler til kompetenceudvikling i Pleje og Omsorg. Midler til gadeplanssygeplejersken vil udgøre 250.000 kr. og være varige.

De skæve tænder
Udsatte borgeres tandsundhed er ofte dårligere end for resten af befolkningen. Tiltaget "Skæve tænder" er iværksat i tæt samarbejde mellem frivillige tandlæger og personale for at fremme mulighederne for, at udsatte borgere gratis kan komme til forundersøgelse ved en tandlæge. Tiltaget ønskes udbredt til at rumme flere forebyggende indsatser for udsatte borgere, så dårlig tandsundhed forebygges, og så flere udsatte borgere kan få gavn af tiltaget.

SUNDHEDSHUSET

Sundhedshuset
Byrådet stod i 2017 bag investeringen i omlægning fra det tidligere Fredericia Sygehus til det kommende Fredericia Sundhedshus. Byrådet har afsat midler til køb samt istandsættelse af huset, og allerede nu ses det, at visionen om at skabe et sundhedshus for alle – og med alle – kan blive en realitet. Regionale, kommunale, private og frivilligt baserede aktører strømmer til for at blive en del af sundhedshuset. Dette betyder, at vi i Fredericia har en unik mulighed for at arbejde langt mere borgernært med såvel forebyggelse, rehabilitering og sundhed til gavn for de fredericianske borgere end tidligere. At skabe Danmarks bedste sundhedshus betyder, at ikke bare investering i mursten og maling er nødvendigt. En fortsat ambitiøs investering i at skabe nye veje til sammenhængende borgerforløb og en intensiv forebyggelsesindsats er afgørende, hvis sundhedsprofilen i Fredericia skal ændres, og det nødvendige økonomiske afkast kan genereres på sigt. Forligspartierne afsætter en investeringspulje til sundhedshuset på 4 mio. kr., som skal sikre innovation, udvikling og sikker drift i opstartsperioden i 2018.

Borgerdrevet sundhed i udsatte boligområder
Et sammenhængende Fredericia er en høj prioritet. Også når det gælder sundhed. Med sundhedshuset, som det nye kraftcenter i byen, skabes tilbud og samarbejdsformer, som skal fremme fredericianernes sundhed. I samme ombæring er det vigtigt at fokusere på de områder i Fredericia, hvor social- og sundhedsprofilen har særlige udfordringer. Her er nye løsninger i samarbejde med borgerne afgørende for at motivere dem til at arbejde med egen sundhedsudvikling. Med de gode erfaringer med borgerinddragelse i forbindelse med etablering af sundhedshuset afsættes en pulje på 0,3 mio. kr. til borgerrettede sundhedsprojekter. Puljen kan søges af borgere, frivillige eller organisationer, som har ideer til at arbejde lokaltbaseret med sundhed i byens udsatte boligområder.

Active Living
En vigtig brik i at skabe et sundere Fredericia er at skabe rammer for, at flere vælger bevægelse frem for passiv livsstil. Ved i højere grad at integrere fysisk aktivitet i hverdagens handlinger skabes en

15

sundere og aktiv livsstil. Mange er godt i gang – løber, cykler, går, og bruger de forskellige byrum i et aktivt liv. Forligspartierne ønsker at fremme, at endnu flere fredericianere får lyst til at bevæge sig mere. Som en del af et børne- og ungdomsliv, som transportmetode til og fra uddannelse og arbejde, og for den ældre del af befolkningen, hvor det at holde sig i gang er godt både for krop og sjæl.

Mere bevægelse for flere handler om, at der arbejdes på tværs af fagudvalg og driftsområder. Men også, at borgerne involveres langt mere i at skabe rum om løsninger, der fremmer en kommune i bevægelse

Forligspartierne afsætter 0,5 mio. kr. til en undersøgelse af mulighederne for at realisere et konkret Active Living Projekt i Fredericia, og om projektet kan tænkes ind i helhedsplanen for Madsbyparken.

FAMILIE OG BØRNESUNDHED

Sund Start

En sund start på livet er altafgørende for trivsel og et velfungerende børneliv og forældreskab. Erfaringer fra familieområdet viser, at hvis vi når de udsatte familier tidligt i graviditeten kan mistrivsel forebygges og fysisk og mental sundhed fremmes. På denne måde øges sandsynligheden for god udvikling i barnets tidlige år, som er afgørende for barnets liv og udvikling på længere sigt. Tidlig indsats i udsatte familier kræver en tæt koordineret indsats i samarbejde med familien selv, jordemødre, almen praksis og kommunen.

Drop-in tilbud på sundhedshuset

I forbindelse med Sund Start etableres åben rådgivning for alle forældre på sundhedshuset om fx amning, trivsel og tryghed i forældreskabet. Forligspartierne er enige om at permanentgøre projektet Sund Start og afsætter til disse formål 0,9 mio. kr. årligt.

Sund vægt

Børn og unge, der vokser op med vægtproblemer, er i alvorlig risiko for at udvikle fysisk sygdom i voksenlivet pga. livsstil. Overvægt betyder for mange også, at de er i risiko for at føle sig udenfor fællesskabet og blive udsat for mobning. Mange trækker sig derfor fra de fællesskaber i skole og fritidsliv, som børn normalt er en del af. For en stor del er udfordringerne mad- og motionsvaner, og ofte er mønstrene gennemgående i hele familien. En indsats for at modvirke overvægt blandt børn kræver derfor en insisterende og familiebaseret indsats.

Sund vægt handler også om at forebygge, at børn og unge udvikler alvorlige spiseforstyrrelser så som anoreksi og bulimi. For mange unge kommer i dag ud i behandlingskrævende vægtproblemer. Dette kan for mange forebygges ved at oparbejde sunde vaner, og ved at fremme den mentale sundhed.

Forligspartierne afsætter 0,4 mio. kr. til at iværksætte et Sund Vægt-tilbud i regi af sundhedshuset, hvor målgruppen er overvægtige børn og deres familier, samt børn og unge i risiko for at udvikle

spiseforstyrrelser. Tilbuddet etableres i tæt samarbejde med Sygehus Lillebælt, almen praksis og psykiatrien i Region Syddanmark, men forankres og drives kommunalt.

Indsats for anbragte børn
Anbragte børn er en gruppe, der er særligt udfordret i forhold til almen trivsel og stabilitet i opvæksten. For mange anbragte børn kommer ikke videre i ungdomsuddannelse og job, og mange har udsigt til en fremtid præget af kriminalitet og misbrug. Erfaringer fra målrettede tiltag for anbragte børn og unge i Fredericia viser, at det ved gruppebaserede tilbud kan lykkes at understøtte børnene og de anbragte unge i at øge deres livsmestring og trivsel. Dette styrker deres muligheder for en fremtid i job og uddannelse og medvirker til at forebygge kriminalitet og et liv på kanten.

Forligspartierne er enige om at permanentgøre indsatsen for anbragte børn og unge. Der afsættes 0,5 mio. kr. til formålet.

Udsatte børns muligheder for fritidsliv og foreningsdeltagelse
Fredericia Kommune er kendt for et aktivt foreningsliv, som sikrer gode aktiviteter og rammer for stærke fællesskaber for byens børn og unge. Fritidslivet, de frivillige sociale foreninger og organisationer yder en stor indsats, så børn i udsatte familier kan dyrke sport, komme på ferie, deltage i juletræsfester og dyrke deres passion inden for kreative interesser, musik og kultur. Samarbejdet mellem dagtilbud, skoler og klubber, foreningslivet og civilsamfundet er et afgørende element i at forebygge ensomhed og isolation og styrke et godt børneliv i Fredericia. Forligspartierne er enige om at investere i fortsat brobygning mellem børnenes behov og foreningslivets muligheder. Der afsættes 300.000 kr. i 2018.

INTEGRATION

Forsættelse af pigeklubben
Byrådet afsatte i sidste års budget 100.000 kr. til en særlig målrettet indsats for piger med en anden etnisk baggrund end dansk for at fremme integrationen. Pigeklubben er en stor succes, og er med til at give de unge piger et frirum, og give dem viden om rettigheder og muligheder i det danske samfund. I Pigeklubben har pigerne mulighed for at være sammen og tale om forskellige emner, også de svære emner. Pigeklubben arbejder med en ung-til-ung relation, hvor piger agerer som frivillige mentorer.
Forligspartierne ønsker at fortætte Pigeklubben, og ønsker at sætte fokus på uddannelsesvejledning og mulighed for virksomhedsbesøg, og bygge bro til det etablerede kultur- og fritidsliv. Der afsættes 200.000 kr. til at fortsætte projektet i 2018.

Midler til integrationsfremmende aktiviteter til andre etniske kulturforeninger
Forligspartierne er enige om, at der skal oprettes en pulje målrettet integrationsfremmene aktiviteter til andre etniske kulturforeninger. Puljen skal give kulturforeningerne mulighed for selv at tage ansvar for integrationen og tænke ud af boksen i forhold til, hvilke aktiviteter, der bedst er med til at integrere deres børn og forældre ind i lokalsamfundet. Der afsættes 350.000 kr. til formålet i 2018.

17

DET GRØNNE FREDERICIA

Det Grønne Rum

Det Grønne Rum er et dialog- og informationscenter, der uden en løftet pegefinger inviterer kommunens borgere til at opleve naturen og dens mangfoldigheder. Derfor afsættes der 0,5 mio. kr., som svarer til Det Grønne Rums daglige økonomiske drift, så Det Grønne Rums nuværende og fremtidige status sikres. Til kampagner, arrangementer og aktiviteter med mere anvendes de midler, der allerede er afsat i budgettet til Agenda 21-aktiviteter.

Det grønne hus i Madsbyområdet

Børne- og Skoleudvalget, Kultur- og Idrætsudvalget og Miljø- og Teknikudvalget har i foråret 2017 samarbejdet om at udvikle konceptet for et grønt hus i Madsbyområdet. Tilbage står at finde finansiering til projektet, som kan skaleres og etableres løbende over årene. Finansieringen foreslås ved en kombination af et kommunalt driftstilskud, fonde og bidrag fra virksomheder, spildevands- og forsyningsselskaber. Forligspartierne afsætter 200.000 kr. til en målrettet indsats for at skaffe finansiering til projektet.

ERHVERVS- OG BYUDVIKLING

Byfornyelse

Fredericia Midtby har haft stor gavn af de mange byfornyelsesprojekter, der er gennemført i de seneste år. Effekten har været et markant løft af byrummene i midtbyen, forbedrede boliger og mange opgaver til kommunens håndværkere. For at kunne fortsætte dette arbejde afsættes en ny pulje på 10 mio. kr., som lånefinansieres med 95 procent. Den statslige medfinansiering på 50 procent kommer oven i, og sammen med den sum ejendomsejerne selv investerer, mangedobles det reelle udbytte af det afsatte beløb.

Tiltrækning af forretninger og caféer til midtbyen

Business Fredericia er kommet godt fra start og er med til at tiltrække mange nye virksomheder til Fredericia Kommune. Forligspartierne bifalder, at Business Fredericia nu har udvidet deres indsats til også at fokusere på en målrettet indsats for at tiltrække nye handelsdrivende til midtbyen. Forligspartierne ønsker at afsætte 400.000 kr. til Business Fredericia, så de kan fortsætte deres nye midtbyindsats i årene fremover.

Iværksættermiljø på Bülows Kaserne

I budget 2017 afsatte byrådet 0,5 mio. kr. til et teknologi-værksted på Bülows Kaserne. Værkstedet er et tilbud til vores skoler, uddannelsesinstitutioner og iværksættere, og giver dem mulighed for at arbejde med og undervise i fremtidens teknologier. Projektet er nu i gang med at blive realiseret i samarbejde med Business Fredericia, der arbejder med at etablere et iværksættermiljø i sammenhæng med teknologiværkstedet. Forligspartierne er enige om at afsætte yderligere 0,5 mio. kr. til projektet.

Offentlige toiletter i kommunen

Der er i alt 18 offentligt tilgængelige toiletter i kommunen: 7 indenfor voldene og 11 udenfor.

18

Serviceniveauet for besøgende og bymidtens brugere kan hæves med bedre information og skiltning i forhold til de offentlige toiletter. Serviceniveauet på nogle af toiletter især i bymidten skal løftes med mere rengøring og bedre forhold fx med sæbeautomater. Der kan skabes bedre vejvisning til toiletterne og synlighed på deres beliggenhed med skiltning og oplysning om åbningstidspunkter. Derfor afsættes der 300.000 kr. til skiltning og forbedring af toiletfaciliteterne, og derudover afsættes der 200.000 kr. årligt til mere rengøring af toiletterne. Samtidig skal der i dialog med Shopping Fredericia ses på muligheden for at anvende toiletter på caféer med mere.

BOSÆTNING

14-dages garanti for nye enfamiliehuse

Der laves en opnormering på byggesagsområdet, så der kan gives en 14-dages garanti for byggetilladelse til nye enfamiliehuse. Garantien gælder den kommunale sagsbehandlingstid. Opnormeringen skal også medvirke til, at sagsbehandlingstiden på andre byggesagstyper ikke forringes af garantien. Forligspartierne afsætter 0,5 mio. kr. til indsatsen.

Fortsat fokus på bosætningskampager

Demokrati- og Borgerudvalget har det sidste 1,5 år arbejdet sammen med landsbyernes beboerforeninger om at igangsætte flere markante udviklingsprojekter i landsbyerne, herunder helt nye visionære bosætningsinitiativer. Forligspartierne ønsker, at det gode arbejde fortsættes og afsætter en pulje på 750.000 kr. til det videre arbejde med udvikling af landsbysområderne og bosætning generelt.

Forligspartierne er også enige om at afsætte 0,5 mio. kr. til en bosætningskampagne målrettet Kanalbyen og Erritsø/Snoghøj. Kampagnen skal målrettes borgere udenfor Fredericia Kommune med henblik på at tiltrække flere nye borgere.

KULTUR, IDRÆT OG FRIVILLIGHED

Internationalt kulturelt vartegn i Kanalbyen

Fredericia Teater har etableret sig som et center for produktion og udvikling af nye musicals på internationalt niveau og har bevist sin store succes hos både publikum og kritikere herhjemme og internationalt.

Byrådet besluttede i budget 2017 at bakke op om de stærke kræfter, der arbejder for at etablere et nyt musicalteater i Kanalbyen og afsatte en 2-årig bevilling til arbejdet. Fredericia Teater, Kanalbyen og Fredericia Kommune samarbejder nu om mulighederne for et nyt kulturelt vartegn. Forligspartierne er enige om at afsætte yderligere 0,5 mio. kr. til den videre programmering og fundraising.

Forligspartierne er ligeledes enige om at understøtte Fredericias mangfoldige kulturprofil, og afsætter 250.000 kr. til det semi-professionelle Teater Malstrøm i 2018.

De orange haller
Forligspartierne forpligter sig til at finde en afløser til De Orange Haller, inden de skal rives ned og gøre plads til nye projekter i Kanalbyen. Forligspartierne afsætter derfor 3 mio. kr. i 2019 til at sikre, at der kommer en ny løsning. Det er afgørende, at der skabes en synergi med klubarbejder og det opsøgende arbejde i midtbyen. En placering ved Ungdommens Hus er helt oplagt. Der er enighed om, at vi allerede nu skal igangsætte et arbejde for at søge yderligere midler til projektet

Festivalplads
Der skal arbejdes på at etablere faciliteter i Fredericia, der kan danne ramme om forskellige koncerter, events og nichefestivaller.
EventC og andre relevante aktører inddrages i arbejdet, og der skal undersøges forskellige placeringer og finansieringsmodeller.

Fredericia Idrætscenter
I sidste års budget besluttede et enigt byråd at investere i udviklingen af Fredericia Idrætscenter(FIC) i form af et nyt indgangsparti med velkomstområde og loungefaciliteter til hal 1 samt nye omklædnings- og tilskuerfaciliteter. De rammer vil skabe optimale oplevelser for centerets mange besøgende.

Forligspartierne er enige om, at afsætte yderligere 4 mio. kr. til yderligere udvikling af FIC i budget 2018.

Bevægelse og aktivitet for sårbare og udsatte
Fortsat investering i muligheder for bevægelse og aktivitet for sårbare og udsatte borgere er en vigtig prioritering for forligspartierne. Der investeres i fortsat udvikling af tiltag for udsatte borgere via en styrkelse af Idræt I Dagtimerne samt fastholdelse af rammer for, at flere borgere kan være med. Der lægges særligt vægt på fortsat udvikling af idræts- og beskæftigelsestiltag for mennesker med demens, borgere der ikke er vant til at dyrke motion, samt motion som led i sammenhængende genoptræningsforløb i tæt samspil Fredericia Kommune. Der afsættes 200.000. kr. til Idræt I Dagtimerne.

Godt og trygt at være frivillig
Fredericia har en lang og stolt tradition for et rigt foreningsliv og er en kommune, hvor mange borgere hver eneste dag yder en frivillig indsats. Vi ønsker, at det fortsat skal være både godt og trygt at yde en frivillig indsats. Såvel i foreningslivet som i det tætte samarbejde med kommunens institutioner, hvor mange dagligt skaber gode oplevelser for beboere og borgere. Fredericia Kommune skal sørge for god introduktion af frivillige, der samarbejder med kommunen.

Forligspartierne ønsker desuden, at det skal være trygt at yde en frivillig indsats. Derfor afsættes midler til, at Fredericia Kommune kan tilbyde en forsikring for de frivillige, der ikke er omfattet af en forsikring i deres foreningsregi. Til formålet afsættes 150.000 kr.

20

INFRASTRUKTUR

Etablering af signalanlæg ved Vejle Landevej og Snaremosevej

Der etableres signalanlæg med separat venstresvingsbane fra nord mod syd, samt højresvingsbane fra syd mod nord i krydset Vejle Landevej og Snaremosevej. Mod vest etableres der cykelsti i stedet for den nuværende kantbane gennem krydset.
Krydset forberedes til modulvogntog. Signalanlægget vil sikre god afvikling af trafikken og minimere risikoen for uheld. Forligspartierne er enige i om at afsætte 2,75 mio. kr. til projektet.

Infrastruktur og anlægsinvesteringer

Flere og flere virksomheder etablerer sig i Fredericia, og de nuværende virksomheder vokser. Det styrker kommunens økonomi, bosætning og mulighederne på arbejdsmarkedet for både ledige og folk i arbejde. Men vækst giver trængsel på vejene, og der er behov for markante investeringer i infrastruktur i de kommende år. Særligt er der trængsel ved motorvejsafkørslerne. Udvidelserne skal ske i samarbejde og med medfinansiering fra Vejdirektoratet. I budget 2018 prioriteres etableringen af en højresvingsbane ved afkørsel 59 (Fredericia Syd), og der afsættes 12 mio. kr. til kommunens andel af anlægget.

Analyse af trafik- og erhvervsudviklingen i DanmarkC

Der er i dag en god dialog med Vejdirektoratet, og Fredericia Kommune ønsker derfor, at der i samarbejde udarbejdes en analyse af udviklingen af trafikmængderne i DanmarkC-området. Undersøgelsen skal give et konkret, analytisk grundlag og et overblik over de trafikale udfordringer i og til og fra området bl.a. via motorvejsnettet. Analysen skal omfatte opdatering af trafikmodeller, trafiktællinger, erhvervsudvikling i området og se på sammenhængen i trafikafviklingen mellem Fredericia Havn og DanmarkC. Formålet er, at der udarbejdes et samlet projektforslag til udbygning af både den statslige og kommunale infrastruktur i området. Der afsættes 1 mio. kr. til analysen.

Cykelstier og sikre skoleveje

Cykelstier

Fredericia Kommune har høje ambitioner med hensyn til udbygning af cykelstinettet i kommunen. By- og Planudvalget drøfter og indstiller til byrådet, hvilke stier der skal prioriteres først. Det sker på baggrund af et cykelstikatalog, hvor de forskellige projekter er vurderet og prioriteret ud fra forskellige faglige kriterier. Med henblik på at kunne fremlægge et beslutningsgrundlag om den videre udbygning søges i efteråret 2017 om statslig medfinansiering til cykelstiprojekter i Sjællandsgade samt ved Kolding Landevej. Når Kolding Landevej-projektet er gennemført forventes det, at der kan arbejdes videre med den fulde forbindelse til Skærbæk ad Skærbækvej.

På den helt korte bane tages initiativ til et samarbejde mellem politi, forvaltning og beboerforeningen i Skærbæk om konkrete projekter, der kan optimere trafiksikkerhedsforholdene på strækningen fra Kolding Landevej til Skærbæk, samt i krydset Skærbæk Ringvej og Skolevej, indtil en eventuel cykelsti etableres. Der afsættes en ramme på 200.000 kr. til dette formål.

21

Sikre Skoleveje
Forligspartierne ønsker en analyse af mulighederne for at opprioritere trafiksikkerheden for skoleelever på midtbyens skoler og privatskoler. Denne analyse foreligges både Børne- og Skoleudvalget samt Miljø- og Teknikudvalget for at sikre koblingen mellem generelle trafiksikkerhedsinitiativer i midtbyen og forholdet for midtbyens skoleelever.

Børne- og Skoleudvalget har det overordnede ansvar for at udarbejde en prioriteret liste over, hvor der er behov for at forbedre trafiksikkerheden omkring skoleveje. Der afsættes i alt 0,8 mio. kr. til at forbedre sikkerheden omkring skoler og daginstitutioner i 2018.

Analyse af transportområdet
Forligspartierne ønsker at nytænke, optimere og forbedre de transportmuligheder kommunen stiller til rådighed for borgerne. Fredericia Kommune tilbyder en række forskellige muligheder for offentlig transport i en kombination af bybusser, forskellige busordninger og taxa. Tilbuddene er målrettet forskellige behov, hører hjemme under forskellige fagudvalg, varierer i pris og udbydes af kommunen selv, Sydtrafik, Trekant Brand og taxa. Det er et kompliceret område, og det er vigtigt, at fornyelsen ikke sker gennem usammenhængende knopskydning og men på baggrund af grundig viden om området. Derfor igangsættes i 2018 et arbejde, der har til formål at kortlægge og præsentere de forskellige ordninger, borgernes behov for transport, og forskellige muligheder for at optimere tilbuddene.

22

Byrådet i Fredericia Kommune har den 13. september 2017 indgået forlig for budget 2018-2021.

Jacob Bjerregaard

Borgmester

Ole Steen Hansen

Socialdemokratiet

Pernelle Jensen

Venstre

Susanne Eilersen

Dansk Folkeparti

Marianne Thomsen

Socialistisk Folkeparti

Cecilie Roed Schultz

Enhedslisten

Resultatopgørelse

Budgetforlig

Byrådets budgetforslag 2. behandling

Budgetforslag 2018-2021

Resultatopgørelse - mio. kr.	2018	2019	2020	2021
Skatter og generelle tilskud	-3.348,6	-3.373,9	-3.441,3	-3.519,3
Serviceudgifter	2.211,1	2.222,9	2.264,0	2.304,5
Øvrige driftsudgifter	996,7	1.021,8	1.044,4	1.062,2
Renter	2,4	2,2	2,2	1,9
Resultat af ordinær drift	**-138,4**	**-127,0**	**-130,8**	**-150,7**
Anlæg	166,7	115,4	82,5	73,7
Resultat af det skattefinansierede område	**28,2**	**-11,6**	**-48,2**	**-77,0**
Jordforsyning / Danmark C	0,8	1,1	1,1	1,1
Brugerfinansierede områder (drift og anlæg)	3,8	1,9	1,9	1,9
Resultat før finansielle poster	**32,8**	**-8,6**	**-45,2**	**-74,0**
Låneoptagelse	-64,7	-19,9	-11,6	-0,7
Afdrag på lån	75,3	78,8	79,8	77,4
Resultat i alt	**43,4**	**50,3**	**23,0**	**2,8**

(+) = udgift/underskud (-) = indtægt/overskud; beløb i millioner kroner, netto løbende priser

Kassebeholdning	2018	2019	2020	2021
Likvide aktiver primo	**102,6**	**52,0**	**-5,7**	**-33,2**
Drift, anlæg og finansielle poster	-43,4	-50,3	-23,0	-2,8
Øvrige finansforskydninger	-7,2	-7,3	-4,5	-4,5
Likvide aktiver ultimo	**52,0**	**-5,7**	**-33,2**	**-40,4**
Likvide aktiver deponeret	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Likvide aktiver gennemsnit	**276,0**	**210,0**	**169,0**	**151,0**

(+) = aktiver (-) = passiver; beløb i millioner kroner, netto løbende priser

Langfristet gæld - ultimo	2018	2019	2020	2021
Langfristet gæld	**-991,9**	**-933,0**	**-864,7**	**-788,0**
- Heraf skattegæld	-705,0	-658,1	-602,2	-537,9
- Heraf lån til kommunale ældreboliger	-286,9	-274,9	-262,5	-250,1
Mellemværende brugerfinansieret område	**-4,0**	**-2,1**	**-0,2**	**1,7**

(+) = aktiver (-) = passiver; beløb i millioner kroner, netto

Politiske ændringsforslag til

1. behandlingsbudgettet

Serviceudgifter

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021
By- og Planudvalget				
Personaleressourcer til at sikre 14-dages garanti for nye enfamiliehuse	0,500	0,500	0,500	0,500
Miljø- og Teknikudvalget				
Det Grønne Rum gøres permanent	0,500	0,500	0,500	0,500
Rengøring af offentlige toiletter	0,200	0,200	0,200	0,200
Undersøgelse af Det Grønne Hus	0,200			
Børne- og Skoleudvalget				
Flere lærere og pædagoger på skolerne	11,000	11,000	11,000	11,000
Flere pædagoger i dagtilbud	4,000	4,000	4,000	4,000
Ramme til ungemiljøerne	2,000	2,000	2,000	2,000
Efteruddannelse af lærere i forhold til ord-og talblindhed	0,100	0,100	0,100	0,100
Udmøntning af pulje til investering i børnene	-14,000	-14,000	-14,000	-14,000
Medfinansiering fra vikarbudgettet til traineelæreruddannelsen	-0,320	-0,720	-0,720	-0,720
"Pigeklubben" for udsatte piger med anden etnisk baggrund fortsætter i 2018	0,200			
Integrationsfremmende aktiviteter for børn og deres forældre	0,350			
Projekt "Sund start" fortsætter	0,900	0,900	0,900	0,900
"Sund vægt"-projekt for børn og unge	0,400	0,400	0,400	0,400
Trivselsprojekt for anbragte børn og unge fortsætter	0,500	0,500	0,500	0,500
Grow your life	0,500	0,500	0,500	0,500
Etablering af Head Space Fredericia - fremme af unges trivsel	1,000	1,000	1,000	1,000
Etablering af akuttilbud med støtte og rådgivning til unge	0,700			
Midler til udsattes børns muligheder for fritidsliv og foreningsdeltagelse	0,300	0,300	0,300	0,300
Kultur- og Idrætsudvalget				
Idræt i dagtimerne - fastholdelse af rammer og nye sundhedstiltag	0,200	0,200	0,200	0,200
Tilskud til Teater Malstrøm	0,250			
Social- og Omsorgsudvalget				
Bedre normering på Center for Længerevarende Botilbud	2,000	2,000	2,000	2,000
Støtte til udsatte borgere til ledsagelse ved lægebesøg og hospitalsundersøgelser	0,100	0,100	0,100	0,100
Gadeplanssygeplejerske til opsøgende sundhedsarbejde for ældre og udsatte	0,250	0,250	0,250	0,250
Pulje til forebyggelse af indlæggelse for ældre og udsatte	0,250			
Gevinster fra Din Indgang omplaceres til andre indsatser	-2,000	-2,000	-2,000	-2,000

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021
Uddannelsesudvalget				
Ny traineelæreruddannelse	1,280	2,880	2,880	2,880
Teknologiværksted - iværksætteri for fremtidens unge på Bülows Kaserne	0,500			
Flere elever/studerende i Fredericia Kommune	0,500	1,750		
Økonomiudvalget				
Investeringspulje til sundhedshuset	4,000			
Borgerrettede sundhedsprojekter (finansieres af investeringspulje til sundhedshus)				
Active Living (finansieres af investeringspulje til sundhedshus)				
Etablering af sygeplejeklinik (finansieres af investeringspulje til sundhedshus)				
Bosætningskampagne målrettet Kanalbyen og Erritsø/Snoghøj	0,500			
Øget tilskud til Business Fredericia til fortsættelse af midtbyindsats	0,400	0,400	0,400	0,400
Pulje til Demokrati- og Borgerudvalget til indsatser i samarbejde med beboerforeningerne	0,750			
Pulje til programmering og fundraising af nyt teater	0,500			
Forhøjelse af pulje til politisk opgaveprioritering	-5,000	-10,000	-10,000	-10,000
I alt (løbende priser)	**13,510**	**2,829**	**1,061**	**1,088**

(+) = udgift (-) = indtægt; beløb i mio. kr., netto

Anlæg

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021
By- og Planudvalget				
Lyskryds ved Snaremosevej	2,750			
Analyse af trafik- og erhvervsudviklingen i Danmark C	1,000			
Miljø- og Teknikudvalget				
Skiltning af offentlige toiletter	0,300			
Børne- og Skoleudvalget				
Legepladspuljen forhøjes permanent	0,500	0,500	0,500	0,500
Renovering skoler og daginstitutioner med særlig fokus på toiletter	10,000			
Midler til sikre skoleveje/cykelstier - udvalget prioriterer	1,000			
Renovering af Kirstinebjergsskolens svømmehal	4,000			
Kultur- og Idrætsudvalget				
Udvikling af afløser til De Orange Haller		3,000		
Renovering og videreudvikling af FIC med fokus på hal 1	4,000			
Økonomiudvalget				
Anlægstilskud TrekantBrand drikkevandsforsyning Gudsø	0,610			
Løbende planlagt udvendig bygningsvedligevedligeholdelse udskydes 1 år	-12,000	12,000		
Udmøntning af forhandlingsrum til anlæg	-18,000			
I alt (løbende priser)	**-5,840**	**15,888**	**0,525**	**0,538**

(+) = udgift (-) = indtægt; beløb i mio. kr., netto

Finansiering

Skatter og tilskud (mio. kr.)	2018	2019	2020	2021
Ændring i skatter				
Nye skøn i tilskudsmodel	-1,000	-1,600	-1,600	-1,600
I alt	**-1,000**	**-1,600**	**-1,600**	**-1,600**

(+) = udgift/underskud (-) = indtægt/overskud; beløb i mio. kr., netto

Renter (mio. kr.)	2018	2019	2020	2021
Ændring i renter				
Renter lånedispensation - sundhedshus	0,153	0,173	0,185	0,196
I alt	**0,153**	**0,173**	**0,185**	**0,196**

(+) = udgift/underskud (-) = indtægt/overskud; beløb i mio. kr., netto

Låneoptagelse (mio. kr.)	2018	2019	2020	2021
Ændring i låneoptagelse				
Lånedispensation - sundhedshus	16,000			
I alt	**16,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**

(+) = øget låneoptagelse (-) = reduceret låneoptagelse; beløb i mio. kr., netto

Afdrag (mio. kr.)	2018	2019	2020	2021
Ændring i afdrag				
Afdrag lånedispensation - sundhedshus		-0,640	-0,640	-0,640
I alt	**0,000**	**-0,640**	**-0,640**	**-0,640**

(+) = aktiver (-) = passiver; beløb i mio. kr., netto

Øvrige finansforskydninger (mio. kr.)	2018	2019	2020	2021
Ændring i øvrige finansforskydninger				
I alt	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**

(+) = aktiver (-) = passiver; beløb i mio. kr., netto

Likvide aktiver deponeret (mio. kr.)	2018	2019	2020	2021
Ændring i deponering				
I alt	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**

(+) = aktiver (-) = passiver; beløb i mio. kr., netto

Anlægsprogram

2018-2021

Anlægsprogram 2018-2021

Hele 1.000 kr., netto (2018-prisniveau)			2018	2019	2020	2021
Anlæg i alt			**193.257**	**114.405**	**80.515**	**70.541**
Skattefinansieret område			*189.663*	*112.640*	*78.750*	*68.776*
By- og Planudvalget			17.740	17.916	2.916	2.916
	XA-50037	Byfornyelse, konsulentbistand	165	165	165	165
	XA-50044	Byfornyelse, pulje	5.562	5.562	562	562
	XA-50094	Byfornyelse, Skimmelsvamp - undersøgelse	79	79	79	79
	XA-50095	Byfornyelse, Skimmelsvamp - konsulentydelser	27	27	27	27
	XA-50208	Kommunal andel af anlæg Fredericia C	4.062	2.083	2.083	2.083
	XA-50240	Infrastruktur Taulov	2.095			
	XA-50262	Motorvejsramper ved afkørsel 59	2.000	10.000		
ny	XA-50xxx	Lyskryds ved Snaremosevej	2.750			
ny	XA-50xxx	Analyse af trafik- og erhvervsudviklingen i Danmark C	1.000			
Miljø- og Teknikudvalget			33.513	35.862	31.460	21.998
	XA-50020	Naturplan	366	366	366	366
	XA-50032	Asfaltprojekter	9.460	9.460	9.460	9.460
	XA-50036	Gadebelysning - renovering/optimering			536	536
	XA-50045	Færdselssikkerhedsfremmende foranstaltninger	810	810	810	810
	XA-50048	Sikring af brobygværker	625	2.672	2.672	2.672
	XA-50053	Renovering af fortove	4.634	4.634	4.634	4.634
	XA-50063	Køretøjer Entreprenørgården		1.387		1.387
	XA-50206	Anlægsønsker anlægsseminar, infrastruktur	253	253	253	253
	XA-50216	Træer	254	254	254	254
	XA-50217	Byudstyr	305	305	305	305
	XA-50218	Striber	305	305	305	305
	XA-50219	Vejafvanding	1.016	1.016	1.016	1.016
	XA-50256	Ny belysningsplan	15.185	14.400	10.849	
ny	XA-50xxx	Skiltning af offentlige toiletter	300			
Børne- og Skoleudvalget			16.287	1.287	1.287	1.287
ændret	XA-40009	Legepladser, skolegårde og udearealer	1.287	1.287	1.287	1.287
ny	XA-40xxx	Renovering, skoler og daginstitutioner med særlig fokus på toiletter	10.000			
ny	XA-40xxx	Midler til sikre skoleveje / cykelstier	1.000			
ny	XA-40xxx	Renovering af Kirstinebjergskolens svømmehal	4.000			
Kultur- og Idrætsudvalget			32.262	4.773	1.773	1.773
	XA-40003	Vedligeholdelse idræts- og svømmehaller	611	611	611	611
	XA-40035	Klimaskærme idrætsfaciliteter	1.162	1.162	1.162	1.162
	XA-40063	Udvikling af Fredericia Idrætscenter	24.237			
	XA-40065	Varme i banen, stadion	2.252			
ny	XA-40xxx	Udvikling af afløser til De Orange Haller		3.000		
ny	XA-40xxx	Renovering og videreudvikling af FIC med fokus på hal 1	4.000			
Social- og Omsorgsudvalget			10.212		512	
	XA-30021	IT-værktøjer	512		512	
	XA-30043	Flere plejeboliger	4.800			
	XA-30044	Renovering af Hannerup Pleje og Rehabilitering	4.000			
	XA-30045	Transport af ældre og udsatte	400			
	XA-30046	Hjemliggørelse af Kobbelgården	500			

Anlægsprogram 2018-2021

Hele 1.000 kr., netto (2018-prisniveau)			2018	2019	2020	2021
Økonomiudvalget			79.649	52.802	40.802	40.802
ændret	XA-50035	Udvendig bygningsvedligeholdelse - pulje	25.076	52.076	40.076	40.076
	XA-50227	Køretøjer Transportoptimering	726	726	726	726
	XA-50237	Udvikling af sundhedshus	28.237			
	XA-50242	Udvendig bygningsvedligehold - energilån	25.000			
ny	XA-50xxx	Anlægstilskud TrekantBrand - drikkevandsforsyning, Gudsø	610			
Brugerfinansieret område			*2.810*	*729*	*729*	*729*
Miljø- og Teknikudvalget			2.810	729	729	729
	XA-50043	Flytning af genbrugspladsen Industrivej	2.081			
	XA-50068	Containere	209	209	209	209
	XA-50133	Kørende materiel	520	520	520	520
Danmark C			*784*	*1.036*	*1.036*	*1.036*
Økonomiudvalget			784	1.036	1.036	1.036
	XA-10009	Handleplan for erhvervsetablering i kommunen samt markedsføring af DanmarkC	784	1.036	1.036	1.036

Politiske ændringer 2018-2021

(1. & 2. behandling)

Mio. kr., netto (2018-prisniveau) *(+) = udgift/budgetudvidelse,* *(-) = indtægt/budgetreduktion*	2018	2019	2020	2021
Serviceudgifter				
By- og Planudvalget	**0,500**	**0,500**	**0,500**	**0,500**
Personaleressourcer til at sikre 14-dages garanti for nye enfamiliehuse	0,500	0,500	0,500	0,500
Miljø- og Teknikudvalget	**0,900**	**0,700**	**0,700**	**0,700**
Det Grønne Rum gøres permanent	0,500	0,500	0,500	0,500
Rengøring af offentlige toiletter	0,200	0,200	0,200	0,200
Undersøgelse af Det Grønne Hus	0,200			
Børne- og Skoleudvalget	**21,630**	**19,980**	**19,980**	**19,980**
Flere lærere på skolerne	11,000	11,000	11,000	11,000
Flere pædagoger i dagtilbud	4,000	4,000	4,000	4,000
Ramme til fritidsområdet/ungemiljøerne	2,000	2,000	2,000	2,000
Efteruddannelse af lærere i forhold til ord-og talblindhed	0,100	0,100	0,100	0,100
Medfinansiering fra vikarbudgettet til traineelæreruddannelsen	-0,320	-0,720	-0,720	-0,720
"Pigeklubben" for udsatte piger med anden etnisk baggrund fortsætter i 2018	0,200			
Integrationsfremmende aktiviteter for børn og deres forældre	0,350			
Projekt "Sund start" fortsætter	0,900	0,900	0,900	0,900
"Sund vægt"-projekt for børn og unge	0,400	0,400	0,400	0,400
Trivselsprojekt for anbragte børn og unge fortsætter	0,500	0,500	0,500	0,500
Grow your life	0,500	0,500	0,500	0,500
Etablering af Head Space Fredericia - fremme af unges trivsel	1,000	1,000	1,000	1,000
Etablering af akuttilbud med støtte og rådgivning til unge	0,700			
Midler til udsattes børns muligheder for fritidsliv og foreningsdeltagelse	0,300	0,300	0,300	0,300
Arbejdsmarkeds- og Integrationsudvalget	**5,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
Investeringer i hurtigere afklaring i jobcenteret	5,000			
Kultur- og Idrætsudvalget	**0,450**	**0,200**	**0,200**	**0,200**
Idræt i dagtimerne - fastholdelse af rammer og nye sundhedstiltag	0,200	0,200	0,200	0,200
Tilskud til Teater Malstrøm	0,250			
Social- og Omsorgsudvalget	**4,250**	**5,500**	**5,000**	**5,000**
Driftsmidler til flere plejeboliger		4,500	4,500	4,500
Pulje til at imødegå pres på ældreplejen	1,500			
Kortere ventetider, straksvisitation samt velfærdsteknologi på hjælpemiddelområdet	0,500	0,500		
Hannerup Pleje og Rehabilitering pladser for døende	0,500			
Støttetilbud til pårørende og efterladte	0,500			
Unge misbrugere	0,500			

Mio. kr., netto (2018-prisniveau) *(+) = udgift/budgetudvidelse,* *(-) = indtægt/budgetreduktion*	2018	2019	2020	2021
Forsikring af de frivillige	0,150	0,150	0,150	0,150
Bedre normering på Center for Længerevarende Botilbud	2,000	2,000	2,000	2,000
Støtte til udsatte borgere til ledsagelse ved lægebesøg og hospitalsundersøgelser	0,100	0,100	0,100	0,100
Gadeplanssygeplejerske til opsøgende sundhedsarbejde for ældre og udsatte	0,250	0,250	0,250	0,250
Pulje til forebyggelse af indlæggelse for ældre og udsatte	0,250			
Gevinster fra Din Indgang omplaceres til andre indsatser	-2,000	-2,000	-2,000	-2,000
Uddannelsesudvalget	**2,280**	**4,630**	**2,880**	**2,880**
Ny traineelæreruddannelse	1,280	2,880	2,880	2,880
Teknologiværksted - iværksætteri for fremtidens unge på Bülows Kaserne	0,500			
Flere elever/studerende i Fredericia Kommune	0,500	1,750		
Økonomiudvalget	**0,943**	**-10,839**	**-10,859**	**-10,877**
Energibesparelser som følge af energibesparende investeringer	-0,207	-1,239	-1,259	-1,277
Investeringspulje til sundhedshuset	4,000			
Borgerrettede sundhedsprojekter (finansieres af investeringspulje til sundhedshus)				
Active Living (finansieres af investeringspulje til sundhedshus)				
Etablering af sygeplejeklinik (finansieres af investeringspulje til sundhedshus)				
Bosætningskampagne målrettet Kanalbyen og Erritsø/Snoghøj	0,500			
Øget tilskud til Business Fredericia til fortsættelse af midtbyindsats	0,400	0,400	0,400	0,400
Pulje til Demokrati- og Borgerudvalget til indsatser i samarbejde med beboerforeningerne	0,750			
Pulje til programmering og fundraising af nyt teater	0,500			
Forhøjelse af pulje til politisk opgaveprioritering	-5,000	-10,000	-10,000	-10,000
Serviceudgifter i alt	**35,953**	**20,671**	**18,401**	**18,383**

Anlæg

By- og Planudvalget	**10,750**	**15,000**	**0,000**	**0,000**
Motorvejsramper ved afkørsel 59	2,000	10,000		
Byfornyelse af Fredericia midtby	5,000	5,000		
Lyskryds ved Snaremosevej	2,750			
Analyse af trafik- og erhvervsudviklingen i Danmark C	1,000			
Miljø- og Teknikudvalget	**0,300**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
Skiltning af offentlige toiletter	0,300			

Mio. kr., netto (2018-prisniveau) *(+) = udgift/budgetudvidelse,* *(-) = indtægt/budgetreduktion*	2018	2019	2020	2021
Børne- og Skoleudvalget	**15,500**	**0,500**	**0,500**	**0,500**
Legepladspuljen forhøjes permanent	0,500	0,500	0,500	0,500
Renovering skoler og daginstitutioner med særlig fokus på toiletter	10,000			
Midler til sikre skoleveje/cykelstier - udvalget prioriterer	1,000			
Renovering af Kirstinebjergskolens svømmehal	4,000			
Kultur- og Idrætsudvalget	**4,000**	**3,000**	**0,000**	**0,000**
Udvikling af afløser til De Orange Haller		3,000		
Renovering og videreudvikling af FIC med fokus på hal 1	4,000			
Social- og Omsorgsudvalget	**9,700**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
Flere plejeboliger	4,800			
Transport af ældre og udsatte	0,400			
Renovering af Hannerup Pleje og Rehabilitering	4,000			
Hjemliggørelse af Kobbelgården	0,500			
Økonomiudvalget	**13,610**	**12,000**	**0,000**	**0,000**
Forbedrede fysiske rammer og bedre indeklima for børnene	25,000			
Anlægstilskud TrekantBrand drikkevandsforsyning Gudsø	0,610			
Løbende planlagt udvendig bygningsvedligevedligeholdelse udskydes 1 år	-12,000	12,000		
Anlæg i alt	**53,860**	**30,500**	**0,500**	**0,500**

Skatter og tilskud

Nye skøn i tilskudsmodel	-1,000	-1,600	-1,600	-1,600
Skatter og tilskud i alt	**-1,000**	**-1,600**	**-1,600**	**-1,600**

Renter

Låneomlægning, ændrede renter	-9,500	-8,700	-7,900	-8,300
Renter, lån til energibesparende foranstaltninger på børn og unge området	0,207	0,239	0,259	0,277
Renter, lån til byfornyelse	0,045	0,091	0,098	0,105
Renter, lånedispensation - sundhedshus	0,153	0,173	0,185	0,196
Renter i alt	**-9,095**	**-8,197**	**-7,358**	**-7,722**

Mio. kr., netto (2018-prisniveau) *(+) = udgift/budgetudvidelse,* *(-) = indtægt/budgetreduktion*	2018	2019	2020	2021
Låneoptagelse				
Lån til energibesparende investeringer på børn og unge området	-25,000			
Lån til byfornyelse	-4,750	-4,750		
Lånedispensation - sundhedshus	-16,000			
Låneoptagelse i alt	**-45,750**	**-4,750**	**0,000**	**0,000**
Afdrag				
Låneomlægning, ændret afdragsprofil	-1,600	2,800	1,500	-1,400
Afdrag lån til energibesparende foranstaltninger på børn og unge området		1,000	1,000	1,000
Afdrag lån til byfornyelse		0,190	0,380	0,380
Afdrag, lånedispensation - sundhedshus		0,640	0,640	0,640
Afdrag i alt	**-1,600**	**4,630**	**3,520**	**0,620**
Ændringer 1. & 2.-behandling i alt	**32,368**	**41,254**	**13,463**	**10,181**

FREDERICIA
KOMMUNE